

Závěrečná zpráva komise pro hodnocení činnosti Ústavu veřejné správy a sociální (dříve regionální) politiky Fakulty veřejných politik Slezské univerzity v Opavě

Složení komise

Prof. Dr. Wolfgang Beck, Harz University, Halberstadt, Německo

Prof. JUDr. Mária Srebalová, PhD., Univerzita Komenského v Bratislavě, Slovensko

Doc. PhDr. Ing. Stanislav Konečný, PhD., MPA, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika
v Košicích, Slovensko

Úvod

Východiskem pro zpracování předkládané Závěrečné zprávy komise pro hodnocení činnosti Ústavu veřejné správy a sociální (dříve regionální) politiky Fakulty veřejných politik Slezské univerzity v Opavě byla Sebehodnotící zpráva Ústavu veřejné správy a regionální politiky za období let 2014 – 2019, která byla vypracována na základě rozhodnutí děkana č. 16/2019. Při jejím zpracování členové hodnotící komise dále využili informace, které získali:

- na webových stránkách Slezské univerzity v Opavě,
- na webových stránkách Fakulty veřejných politik Slezské univerzity v Opavě,
- Výroční zprávy o činnosti Fakulty veřejných politik Slezské univerzity v Opavě,
- v rámci individuální spolupráce s pracovníky Ústavu, během vzájemných výměnných pobytů, v rámci vzájemných konzultací během řady mezinárodních konferencí nebo při řešení společných výzkumných projektů,

Zpráva byla zpracována v souladu s Metodikou hodnocení výzkumných organizací podle kritérií hodnocení programů účelové podpory výzkumu, vývoje a inovací v souladu s Postupy při posuzování funkčnosti vnitřního systému zajišťování a hodnocení kvality vysoké školy, které byly schváleny Radou Národního akreditačního úřadu pro vysoké školy dne 20. června 2017.

1. Zaměření tvůrčí činnosti pracoviště

Z hlediska celkového hodnocení činnosti se jedná o klíčové kritérium, neboť v sobě zahrnuje stanovení cílů i pro další oblasti činnosti pracoviště. Tvůrčí činnosti je tematicky zaměřená do oblastí přípravy studentů v jednotlivých studijních programů, tedy do oblastí veřejné správy, sociální politiky a sociální práce. V tomto smyslu se jedná o moderní interdisciplinární zaměření, jehož cílem je vychovat kvalitní absolventy školy s unikátním postavením na trhu práce.

Ústav klade důraz na kvalitní vědecký výzkum, v jehož rámci dosahuje originální vědecké poznatky. Publikační činnost pracovníků pokrývá poměrně rovnoměrně jak oblast veřejné správy, tak i sociální oblast, uvnitř těchto oblastí lze identifikovat jistou menší nerovnoměrnost. V oblasti veřejné správy ve výzkumné činnosti výrazně dominuje komunální a regionální problematika, což je na jedné straně logické vzhledem k orientaci pracoviště na spolupráci s regionem, nicméně jeví se potřebné posílit orientaci na teoretické aspekty veřejné správy a na její nadregionální dimenzi.

V sociální oblasti je situace poněkud vyváženější. Přestože podle frekvence publikačních výstupů dominuje problematika sociálních služeb a sociální práce, je tato skutečnost vyvážená širokým spektrem různých sociálně – politických témat, od otázek filantropie a dobrovolnictví, přes problematiku dětí, rodiny, seniorů, genderové otázky a otázky sociálního začleňování až po otázky zaměstnanosti a zdravotní politiky.

Souhrnně k této problematice je možno konstatovat, že výzkumná činnost je propojena jak s pedagogickou činností, tak i s potřebami praxe, čímž pro svoje další zaměření získává aktuální poznatky a podněty. Rozsáhlá publikační činnost demonstruje vůli a schopnost mnoha zaměstnanců Ústavu průběžně reflektovat spojitost studijních programů s praxí a garantovat a zvyšovat vlastní odbornou úroveň. Stávající zaměření tvůrčí činnosti lze považovat s ohledem na významná témata výzkumu, kterými se Ústav zabývá, za přiměřené.

S výjimkou dílčí připomínky k potřebě posílení orientace výzkumu na teoretické aspekty veřejné správy a na její nadregionální dimenzi lze považovat cíle v oblasti tvůrčí činnosti pracoviště za naplněné. Skutečnost, že v následujícím období je potřeba vyvinout další úsilí ve zkvalitnění publikační činnosti, by neměla vést k podcenění projektové práce a úzkého propojení s praxí.

2. Úroveň tvůrčí činnosti pracoviště

Tvůrčí činnost pracoviště je zaměřena na oblasti, ve kterých je zabezpečována výuka. Kvalitní vědecký výzkum je zabezpečován garantem studijního oboru ve spolupráci s vedoucí Ústavu na základě plánování a pravidelného vyhodnocování vědeckovýzkumné činnosti. Hlavní výzkumné otázky dlouhodobého výzkumného záměru pracoviště jsou zaměřeny na přípravu doktorského studijního programu Sociální politika a sociální práce. Moderní a cílené zaměření vědeckého výzkumu má svoje výsledky v řadě získaných grantových projektů, v tomto smyslu je potřeba ocenit jejich interdisciplinární charakter, aktuálnost, tvůrčí spolupráci výzkumných pracovníků Ústavu a jejich spolupráci s odborníky z praxe.

V nejprestižněji hodnocených kategoriích výsledků výzkumné činnosti v hodnoceném období pracovníci Ústavu vykázali pět publikačních výsledků ve sbornících evidovaných ve WoS, tři výstupy v časopise registrovaném v databázi Scopus a pět výstupů v časopisech evidovaných v databázi ERIH+, autorsky se však na těchto výstupech podílel pouze úzký okruh autorů. Tuto skutečnost je potřeba v dalších letech vylepšit, s ohledem na ambici získat akreditaci doktorského studijního oboru je potřeba rozšířit okruh autorů podílejících se prezentací získaných poznatků ve výše uvedených databázích. Lze předpokládat, že pokud se podaří v dalším období získat registraci připraveného časopisu Veřejná správa a sociální politika alespoň v databázi ERIH+, může to vést ke zlepšení úrovně prezentace výsledků tvůrčí činnosti pracovníků Ústavu.

Celkově lze úroveň tvůrčí činnosti Ústavu hodnotit velmi pozitivně.

3. Propojení tvůrčí a vzdělávací činnosti

Studijní programy nabízené na Ústavem se zabývají problematikou veřejné správy, sociální politiky a sociální práce se zvláštním zaměřením na výzkum a monitorování probíhajících institucionálních a regulačních změn v těchto oblastech. Pro podrobné hodnocení míry propojení tvůrčí a vzdělávací činnosti by bylo potřebné mít k dispozici podrobnou strukturu předmětů, které jsou v bakalářském a v magisterském studijním programu vyučovány. Pro hodnocení tohoto kritéria je proto možno vycházet jen ze všeobecné shody tematicky zaměřené publikační činnosti pracovníků Ústavu se

strukturou předmětů, zabezpečovaných v rámci pedagogické činnosti pracovníky Ústavu. Poznatky získané v rámci vědecko – výzkumné činnosti prezentují pracovníci Ústavu na národních i mezinárodních konferencích, publikují je v renomovaných časopisech, sbornících z těchto konferencí a v odborných monografiích a současně je přenášejí do vlastní pedagogické činnosti. Naopak talentovaní studenti bakalářské i magisterské formy studia se aktivně zapojují do výzkumné a tvůrčí činnosti Ústavu, pozitivně je rovněž nutno ocenit zapojení odborníků z praxe do výuky, které je cíleně tematicky zaměřené.

Souhrnně lze tedy konstatovat dostatečné propojení tvůrčí a vzdělávací činnosti pracovníků Ústavu s vědomím rizika možné dílčí nevyváženosti v oblasti veřejné správy tak, jak vyplývá ze závěrů uvedených v části 1 hodnotící zprávy.

4. Personální zabezpečení a kvalifikační růst

Aktuální personální složení Ústavu garantuje kvalitní realizaci jak výuky v jednotlivých studijních programech, tak i vědecko – výzkumnou a tvůrčí činnost. Ústav zaměstnává odborníky z mnoha perspektivních oborů (např. politika zaměstnanosti, lokální politika, hospodářská politika EU, informatika, management, sociální politika, sociální práce, probace, mediace). Tým pracovníků je složen jak ze zkušených pedagogů s dlouhodobou praxí, tak i z mladých akademických pracovníků, kteří pracují na svém odborném růstu s cílem získání habilitace. Tým doplňují externí pracovníci, jejichž okruh se plánuje do budoucna rozšiřovat v souladu s požadavky praxe. Tým se rovněž doporučuje rozšířit o zkušené pracovníky z teoretické fronty, kteří by posunuli na vyšší úroveň nejen pedagogický proces, ale i kvalitu publikačních výstupů a případně i zapojení do mezinárodních výzkumných projektů.

Souhrnně je možno konstatovat, že Ústav je po personální stránce i z hlediska kvalifikačního růstu složen vyváženě.

5. Řešené projekty

Ústav v hodnoceném období realizoval řadu projektů, které odrážejí vědecký rámec činnosti pracoviště. Tyto projekty byly orientovány do oblasti společenských věd, sociální práce a politologie, většina z nich přitom byla zaměřena na otázky regionálních specifik především Moravskoslezského kraje. Nejvýznamnější projekty byly projekty financované ze zdrojů Technologické agentury ČR:

- v letech 2014 – 2016 se jednalo o projekt Specializované mapy a systémy na podporu seniorů a spolupráce participujících aktérů pro rozvoj dobrovolnictví,
- v letech 2018 – 2019 se jednalo o projekt Postoje obyvatel Moravskoslezského kraje na využití internetu věcí za účelem rozvoje koncepce chytrých měst.

Témata řešených projektů jsou společensky aktuální, pozitivně je nutno hodnotit skutečnost, že jejich výsledky jsou využitelné v praxi. Pro dosažení vyšších kvalitativních parametrů v této oblasti je potřeba usilovat o zapojení Ústavu do řešení mezinárodních výzkumných projektů.

6. Národní a mezinárodní spolupráce

Ústav v hodnoceném období rozvíjel širokou spolupráci s mnoha institucemi a univerzitami jak na národní, tak i na mezinárodní úrovni. S ohledem na vědecko – výzkumné zaměření pracoviště a na zaměření jednotlivých studijních programů se jeví

tato kooperace jako účelná. Odborníci s praxe, kteří spolupracují s Ústavem, jsou zaměstnanci místních orgánů státní správy a samosprávy (především Krajského úřadu Moravskoslezského kraje, Magistrátu města Opavy) nebo subjektů poskytujících sociální a zdravotní služby.

Z univerzit v ČR a v zahraničí (Polsko, Slovensko, Německo, Maďarsko) spolupracuje Ústav zejména s univerzitami, které se orientují na oblast veřejné správy a sociální politiky. Jedná se zejména o:

- Trnavskou univerzitu v Trnavě, Fakultu zdravotnictví a sociální práce,
- Univerzitu sv. Cyrila a Metoda v Trnavě, Fakultu sociálních věd,
- Univerzitu P. J. Šafárika v Košicích, Fakultu veřejné správy,
- Opolskou univerzitu,
- Univerzitu aplikovaných věd Harz, katedru veřejné správy,
- Univerzitu aplikovaných věd a umění Coburg, katedru sociální práce a zdravotnictví,
- Varšavskou univerzitu,
- Slezskou univerzitu v Katovicích, Fakultu sociálních věd,

Během řady vzájemných pobytů byla navázána spolupráce s řadou komunálních orgánů a organizací především v sociální oblasti jak v zahraničí, tak i partnerských univerzit na území Opavy a Moravskoslezského kraje. Takto získané poznatky přispěly podle poznatků členů hodnotící komise i ke zkvalitnění výuky v oblasti správních věd a sociální politiky nejen v rámci bakalářských a magisterských programů na Fakultě veřejných politik, ale i na partnerských zahraničních univerzitách. V rámci mezinárodní spolupráce je potřeba ocenit realizaci a výsledky výzkumného projektu "Local and regional Self Government in Czech Republic and Germany – a comparative Study", který realizoval Ústav spolu s katedrou veřejné správy Univerzity aplikovaných věd v Harzu.

Je zřejmé, že mezinárodní spolupráce je orientována na realizaci řady aktivit, např. na výměnu vyučujících a studentů v rámci programu Erasmus nebo na spolupráci v rámci publikační činnosti, tato spolupráce je prioritně realizována v Polsku a Slovensku. Je tedy možno konstatovat, že mezinárodní spolupráce Ústavu má dostatečnou kvalitu, doporučuje se však ji intenzivně rozvíjet ale i ve vztahu k dalším zemím.

Pozitivně je nutno hodnotit i skutečnost, že Ústav plánuje rozvíjet spolupráci s Výzkumným ústavem práce a sociálních věcí ve formě stáží studentů, v rámci zajištění výuky některých předmětů odborníky z praxe a při realizaci společných výzkumných projektů vč. projektů mezinárodních.

7. Společenský význam tvůrčí činnosti

Ústav navenek vystupuje moderním způsobem a jeho společenský význam spočívá v zapojení do projektů realizovaných především v rámci Opavska a Moravskoslezského kraje, často jsou prezentovány výsledky jeho činnosti ve sdělovacích prostředcích a na webu fakulty, čímž dochází k popularizaci aktuálních důležitých témat z oblasti veřejné správy a sociální politiky. Doporučuje se, aby v následujících letech Ústav usiloval o širší prezentaci svých poznatků i mimo rámec Moravskoslezského kraje.

8. Spolupráce pracoviště s veřejností/regiónem

Ústav pravidelně spolupracuje s veřejností především v rámci regionu, např. organizuje diskuse na nejrůznější odborná témata u kulatých stolů, což umožňuje informovat širokou odbornou veřejnost o aktuálních tématech v oblasti veřejné správy a sociální politiky. S ohledem na odborné zaměření pracoviště je právě úzká spolupráce s veřejností důležitým zdrojem tvůrčí činnosti akademických pracovníků. Stejně důležitá je spolupráce Ústavu s mnoha institucemi a organizacemi, které působí především v oblasti sociální práce, řada odborníků z těchto organizací se podílí i na výuce studentů.

9. Způsob a výsledky vnitřního hodnocení tvůrčí činnosti pracoviště

Vnitřnímu hodnocení kvality tvůrčí činnosti jednotlivých akademických pracovníků je věnována náležitá pozornost, uskutečňuje se pravidelně 2x ročně. Pozornost je přitom věnována vzdělávací, vědecké a tvůrčí činnosti, kariérnímu růstu a dalším tvůrčím a jiným činnostem, jejichž realizace je od akademického pracovníka očekávána. Hodnocením se zabývá vedení Ústavu a fakulty, což umožňuje plánovat úkoly realizovat potřebná opatření pro další období. Blížící se kontrola Národního akreditačního úřadu zvyšuje aktuálnost tohoto hodnocení.

Závěr

Na základě výše uvedených hodnocení je možno činnost Ústavu hodnotit pozitivně. Široká škála prakticky orientovaných studijních programů, se realizuje prostřednictvím inovativní výuky, její obsah je kontinuálně aktualizován o výsledky získané v rámci výzkumné činnosti a díky úzkému kontaktu s potencionálními zaměstnavateli. Pracovníci Ústavu prokazují potřebné a přiměřené vědecko – výzkumné a pedagogické aktivity, z nichž je potřeba vyzdvihnout zejména kvalitní publikační činnost, zapojení do vědeckých projektů, prezentaci získaných poznatků na odborných konferencích a popularizaci jednotlivých oblastí činnosti. Na tomto základě je možno konstatovat, že Ústav v celé rozsahu splňuje relativní výkonnosti ukazatele, neboť zabezpečuje kvalitní vzdělávání a realizuje hodnotnou vědecko – výzkumnou činnost. Dílčí nedostatky, které byly v rámci jednotlivých kritérií uvedeny, jistě budou v následujících letech v rámci kontinuálního kvality odstraněny.

Ústav pravidelně spolupracuje s veřejností především v rámci regionu, např. organizuje diskuse na nejrůznější odborná témata u kulatých stolů, což umožňuje informovat širokou odbornou veřejnost o aktuálních tématech v oblasti veřejné správy a sociální politiky. S ohledem na odborné zaměření pracoviště je právě úzká spolupráce s veřejností důležitým zdrojem tvůrčí činnosti akademických pracovníků. Stejně důležitá je spolupráce Ústavu s mnoha institucemi a organizacemi, které působí především v oblasti sociální práce, řada odborníků z těchto organizací se podílí i na výuce studentů.

9. Způsob a výsledky vnitřního hodnocení tvůrčí činnosti pracoviště

Vnitřnímu hodnocení kvality tvůrčí činnosti jednotlivých akademických pracovníků je věnována náležitá pozornost, uskutečňuje se pravidelně 2x ročně. Pozornost je přitom věnována vzdělávací, vědecké a tvůrčí činnosti, kariéernímu růstu a dalším tvůrčím a jiným činnostem, jejichž realizace je od akademického pracovníka očekávána. Hodnocením se zabývá vedení Ústavu a fakulty, což umožňuje plánovat úkoly realizovat potřebná opatření pro další období. Bližící se kontrola Národního akreditačního úřadu zvyšuje aktuálnost tohoto hodnocení.

Závěr

Na základě výše uvedených hodnocení je možno činnost Ústavu hodnotit pozitivně. Široká škála prakticky orientovaných studijních programů, se realizuje prostřednictvím inovativní výuky, její obsah je kontinuálně aktualizován o výsledky získané v rámci výzkumné činnosti a díky úzkému kontaktu s potencionálními zaměstnavateli. Pracovníci Ústavu prokazují potřebné a přiměřené vědecko - výzkumné a pedagogické aktivity, z nichž je potřeba vyzdvihnout zejména kvalitní publikační činnost, zapojení do vědeckých projektů, prezentaci získaných poznatků na odborných konferencích a popularizaci jednotlivých oblastí činnosti. Na tomto základě je možno konstatovat, že Ústav v celé rozsahu splňuje relativní výkonnosti ukazatele, neboť zabezpečuje kvalitní vzdělávání a realizuje hodnotnou vědecko - výzkumnou činnost. Dílčí nedostatky, které byly v rámci jednotlivých kritérií uvedeny, jistě budou v následujících letech v rámci kontinuálního kvality odstraněny.

31. 03. 2021

Präsentation seiner Ergebnisse auch außerhalb der Mährisch-Schlesischen Region bemüht.

8. Zusammenarbeit der Arbeitsstelle mit der Öffentlichkeit/der Region

Das Institut arbeitet regelmäßig mit der Öffentlichkeit insbesondere innerhalb der Region zusammen. Es organisiert beispielsweise Diskussionen an runden Tischen zu verschiedenen beruflichen Themen, um die breite Fachöffentlichkeit über aktuelle Themen im Bereich der öffentlichen Verwaltung und der Sozialpolitik zu informieren. In Bezug auf die berufliche Zielrichtung der Arbeitsstelle ist die enge Zusammenarbeit mit der Öffentlichkeit eine wichtige Quelle der schaffenden Tätigkeit für Akademiker. Ebenso wichtig ist die Zusammenarbeit des Instituts mit vielen Institutionen und Organisationen, die vor allem im Bereich der Sozialarbeit tätig sind. Viele Experten von diesen Organisationen beteiligen sich auch am Unterricht der Studenten.

9. Methode und Ergebnisse der internen Bewertung der schaffenden Tätigkeit durch die Arbeitsstelle

Der internen Qualitätsbewertung der schaffenden Tätigkeit von einzelnen Akademikern wird die erforderliche Aufmerksamkeit gewidmet. Die Bewertung erfolgt regelmäßig zweimal pro Jahr. Es wird dabei auf bildende, wissenschaftliche und schaffende Tätigkeiten, Karrierewachstum und andere schaffende und sonstige Tätigkeiten geachtet, deren Umsetzung von Akademikern erwartet wird. Mit der Bewertung befasst sich die Leitung des Instituts und der Fakultät, was ermöglicht, Aufgaben zu planen und die für den nächsten Zeitraum notwendigen Maßnahmen umzusetzen. Die bevorstehende Kontrolle der Nationalen Akkreditierungsbehörde erhöht die Aktualität dieser Bewertung.

Schlussfolgerung

Aufgrund der oben genannten Bewertungen kann die Tätigkeit des Instituts positiv bewertet werden. Eine breite Skala von praxisorientierten Studienprogrammen wird durch den innovativen Unterricht umgesetzt, Inhalt des Unterrichts wird kontinuierlich um die im Rahmen der Forschungstätigkeit gewonnenen Ergebnissen und dank des engen Kontakts mit potenziellen Arbeitgebern aktualisiert. Die Institutsmitarbeiter weisen notwendige und angemessene wissenschaftliche Forschungsaktivitäten und pädagogische Aktivitäten aus, von denen besonders hochwertige Publikationstätigkeit, die Beteiligung an wissenschaftlichen Projekten, Präsentation der auf Fachkonferenzen gewonnenen Erkenntnisse und Popularisierung einzelner Tätigkeitsbereiche hervorgehoben werden müssen. Auf dieser Grundlage kann festgestellt werden, dass das Institut die relativen Leistungskennziffern im ganzen Umfang erfüllt, denn es stellt eine hochwertige Ausbildung sicher und setzt eine wertvolle wissenschaftliche Forschungstätigkeit um. Die Teilmängel, die im Rahmen einzelner Kriterien angegeben wurden, werden in den folgenden Jahren im Rahmen der kontinuierlichen Qualitätsverbesserung sicherlich beseitigt.

31. 03. 2021

Ústav pravidelně spolupracuje s veřejností především v rámci regionu, např. organizuje diskuse na nejrůznější odborná témata u kulatých stolů, což umožňuje informovat širokou odbornou veřejnost o aktuálních tématech v oblasti veřejné správy a sociální politiky. S ohledem na odborné zaměření pracoviště je právě úzká spolupráce s veřejností důležitým zdrojem tvůrčí činnosti akademických pracovníků. Stejně důležitá je spolupráce Ústavu s mnoha institucemi a organizacemi, které působí především v oblasti sociální práce, řada odborníků z těchto organizací se podílí i na výuce studentů.

9. Způsob a výsledky vnitřního hodnocení tvůrčí činnosti pracoviště

Vnitřnímu hodnocení kvality tvůrčí činnosti jednotlivých akademických pracovníků je věnována náležitá pozornost, uskutečňuje se pravidelně 2x ročně. Pozornost je přitom věnována vzdělávací, vědecké a tvůrčí činnosti, kariéernímu růstu a dalším tvůrčím a jiným činnostem, jejichž realizace je od akademického pracovníka očekávána. Hodnocením se zabývá vedení Ústavu a fakulty, což umožňuje plánovat úkoly realizovat potřebná opatření pro další období. Blížící se kontrola Národního akreditačního úřadu zvyšuje aktuálnost tohoto hodnocení.

Závěr

Na základě výše uvedených hodnocení je možno činnost Ústavu hodnotit pozitivně. Široká škála prakticky orientovaných studijních programů, se realizuje prostřednictvím inovativní výuky, její obsah je kontinuálně aktualizován o výsledky získané v rámci výzkumné činnosti a díky úzkému kontaktu s potencionálními zaměstnavateli. Pracovníci Ústavu prokazují potřebné a přiměřené vědecko – výzkumné a pedagogické aktivity, z nichž je potřeba vyzdvihnout zejména kvalitní publikační činnost, zapojení do vědeckých projektů, prezentaci získaných poznatků na odborných konferencích a popularizaci jednotlivých oblastí činnosti. Na tomto základě je možno konstatovat, že Ústav v celém rozsahu splňuje relativní výkonnosti ukazatele, neboť zabezpečuje kvalitní vzdělávání a realizuje hodnotnou vědecko – výzkumnou činnost. Dílčí nedostatky, které byly v rámci jednotlivých kritérií uvedeny, jistě budou v následujících letech v rámci kontinuálního kvality odstraněny.

Mária Svobodová

31. 03. 2021